

METODELE DOCUMENTARII ȘTIINȚIFICE ÎN CENTRUL ATENȚIEI

În anul trecut literatura științifică mondială a cuprins 45 milioane de pagini și potrivit calculelor estimative ce s-au făcut, numărul acesta va crește pînă la sfîrșitul anului 1960, atîngînd cifra de 60 milioane. Literatura științifică se îmbogățește într-o măsură atît de mare încît e din ce în ce mai greu să mergi în pas cu ea, iar ținerea în evidență a materialului documentar acumulat devine zi de zi mai dificilă. Problema aceasta constituie o preocupare generală și pretutîndeni se discută posibilitățile soluționării ei.

În ziua de 5 iulie 1960 s-a organizat la Cluj un mic simpozion condus de *dr. Felszeghi Odón* decanul Facultății de chimie a Universității Babeș—Bolyai. Participanții au susținut referate în legătură cu cele 2 probleme din program:

1. Despre cele mai indicate modalități de acumulare, organizare și ținere în evidență a materialului documentar (*dr. Kozma József*, Tg. Mureș).

2. Despre metodele de multiplicare ieftină, accesibilă și ușor executabilă a materialului documentar (*Szotyori László*, Cluj).

Ambele probleme sînt de o arzătoare actualitate. A doua interesează mai cu seamă pe oamenii de specialitate, în schimb prima preocupă pe toți cercetătorii științifici, pe toți tehnicienii calificați și pe toți medicii conștiincioși.

O documentare științifică precisă și rapidă nu mai poate fi concepută azi fără o colaborare internațională mondială. Dar sînt și procedee noi care ușurează munca individuală de ținere în evidență, putînd fi aplicate și în biblioteci. Așa de exemplu este tipul de cartotecă Grobe care face posibil ca despre fiecare lucrare să se întocmească o singură fișă oferind în același timp posibilitatea ca în câteva clipe să se poată alege titlurile corespunzătoare indicelui zecimal cerut. Descrierea și popularizarea acestui procedeu ar fi foarte oportună și în revistele medicale. El este utilizat de multă vreme în evidența întreprinderilor. Utilizarea individuală a procedeei este mai simplă, iar pentru uzul instituțiilor ar trebui să se pună în circulație într-o formă mai completă.

Pentru cartotecile și bibliotecile particulare ar fi o considerabilă ușurare faptul dacă revistele de specialitate ar publica pe lîngă sumar, sub formă de anexă, lată de 125 mm, și imprimată pe o singură parte, indicele zecimal, titlul, autorul și un scurt rezumat al articolelor apărute în revista respectivă. Ar fi indicat dacă deasupra fiecărui titlu s-ar tipări numele revistei, prescurtarea și datele lucrării în ordinea stabilită prin consens internațional. Textul referitor la o lucrare nu poate avea o înălțime mai mare de 75 mm. Dispunînd de o asemenea anexă fiecare persoană ar putea să taie sau să fotografieze partea ce-l interesează lipind-o apoi pe un tip de cartotecă cu dimensiuni internaționale. În felul acesta s-ar economisi considerabile energii de muncă. Ar fi recomandabil ca și rezumatele redactate în limbi străine să se publice în forma aceasta. Cele mai multe reviste tehnice utilizează deja această inovație. Editura de Stat anexează la recenziile cărților cartotecii de dimensiuni internaționale care cuprind atît clasificarea zecimală a lucrării cît și un scurt rezumat al ei.

Procedeele moderne de documentare trebuie popularizate. E judicios ca și revistele de specialitate să acorde spațiu acestor probleme. La noi lipsesc în mare măsură în acest domeniu dezbaterile fructuoase dar putem fi siguri că ele nu vor tîrzi mult timp.

George Kemény